

D A G B L A D

V A N H E T

D E P A R T E M E N T

V R I E S L A N D

Z O N D A G,

den 5 December.

BINNENLANDSCHE ERISTEN.

VEREENIGDE NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 30 November.

Commissarissen-generaal van het algemeen-bestuur der Vereenigde-Nederlanden maken bekend, dat, heden, avond, ten tien uren, de heer *Rom van Roudsgevoen*, kolonel der kavalerie, de heugelijke tijding heeft gebracht, dat **ZIJNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID DE PRINS VAN ORANJE**, dezen namiddag ten vijf uren, onder het lossen van het geschut en een onbegrijpelijk vreugdegegalme, in 's Gravenhage is aangekomen. Gemelde kolonel is aan **ZIJNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID** gepresenteerd, en alhier als courier de gelukkige tijding komen bekend maken.

J. N. W A R I N, secretaris.

Het onderstaande, door ons, voor de stad Amsterdam, in een extra-blad op heden medegedeeld, herhalen wij ook thans voor onze overige lezers:

In naam van **ZIJNE HOOGHEID den Heere PRINSE VAN ORANJE EN NASSAU**, en van het algemeen-bestuur der Vereenigde-Nederlanden.

Commissarissen-generaal van het algemeen-bestuur der Vereenigde-Nederlanden, ter regeling van des lands zaken te Amsterdam en in Noord-Holland;

Het gewigt der zaak en het belang, dat wij ons verzekerd houden, dat elk vaderlander, stelt in de vorderingen van het herselde Nederland, heeft ons doen besluiten, onverwilt, door middel van dit extra-ordinaire dagblad, de zoo gewenschte tijding aan het publiek mede te deelen, dat de generaal *Krakenhoff*, gouverneur der stad Amsterdam, op gister, den 29sten november, door deszelfs aide-de-camp, den kolonel van den Bosch, in naam van **ZIJNE HOOGHEID DEN PRINSE VAN ORANJE**, bezit der stad Utrecht heeft genomen, terwijl wij binnen kort zullen kunnen mededeelen de namen der heeren bestuurders, die, uit naam van **ZIJNE HOOGHEID DEN PRINSE VAN ORANJE**, de regering van die aan Nederland wedergegevene stad op zich hebben genomen.

Amsterdam, den 30sten november 1813.

J. M. K E M P E R,
F A N N I U S S C H O L T E N.

Van den 1sten December.

Heden is door het provisioneel bestuur, van het bijzijn der geconstitueerde magten afgekondigd, de volgende

WILLEM-FREDERIK, bij de gracie Gods, prins van Oranje en Nassau, enz, enz, enz, landvoogd van allen degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, saldt doen te weten:

WAARDE LANDGENOOTEN!

Na eene schieting van negentien jaren, en na zoo vele rampen, heb ik het onuitsprekelijk gevoelen, dat ik door u zelve edelmoedig in uw midden worde terug geroepen. Zie mij hier terugkomen, en geroed onder den Goddelijken bijstand, u in het herengroeven uwe vorige onafhankelijkheid en welvaart te helpen herstellen. Dit is mijn eenig doelwit en het oprecht en vurig verlangen van mijn hart. Ik kan u de stellige verzekering geven, dat het insgelijks het oogmerk is van de bondgenooten. Het is in het bijzonder de wensch van zijne koninklijke hoogheid den prins-regent van het vereenigd-koninkrijk van Groot-Britannie en Ierland. Hiervan zult gijlieden overtuigd worden. Het is de grootmoedige bijstand van dat magtig Rijk, die ons onmiddellijk staat gegeven te worden, mer die uwe grondslag zal leggen van de hernieuwing der oude en nieuwe betrekkingen van vriendschap en alliantie, die zoo lang het geluk gemaakt hebben van beide staten. Ik ben bereid en heb vastelijk besloten, al het voorleidend te vergeven en te vergeten. Ons gemeen en eenig doeleinde moet zijn, de wonden van ons liebaar vaderland te heelen en het zelve in zijnen vorigen luister en aanzien onder de volkeren te herstellen. De handel en koophandel zal, zoo ik vertrouw, een der eerste en onmiddellijkste gevolgen zijn van mijne aankomst. Aller partijchap moet voor altoos van onder ons gebannen zijn. Geene pogingen zullen van mijn kant en van die van de mijnen, onbeproefd gelaten worden, om uwe onafhankelijkheid, uw geluk en voorspoed te verzekeren en te bevestigen. Mijn oudste zoon, die, onder den onteasfelijken lord *Wellington*, zich de roem zijner voorouders niet onwaardig getoond heeft, staat nu binnen kort te volgen. Vereenigt dan, waarde bondgenooten met hart en ziel met mij, en ons gemeen vaderland is gered. De oude tijden zullen weldra her-

leven, en zullen aan onze kinderen de overbare partij van de Vereenigde-Nederlanden, te regeling van ons lands zaken en te Amsterdam en in Noord-Holland.

Zoo aanstaand wordt ons door den generaal Kraijenhoff, gouverneur-generaal der stad Amsterdam, de volgende brief, aan zijn Ed. Gestr., door den russischen generaal Bendendorff, geadresseerd, toegezonden. Wij haasten ons, denzelven aan het publiek mede te deelen:

(was get.) WM. FR. PRINSE VAN ORANJE

Lager stond,

Ter ordonnantie van zijne hoogheid,

(was get.) T I E M E T R Y A D

De ondersaande eerstvolgende vier stukken, door ons, voor de stad Amsterdam, in een extra-blad op heden medegedeeld, herhalen wij ook thans voor onze overige lezers:

In naam van ZIJNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID

DE PRINSE VAN ORANJE

DE PRINSE VAN ORANJE, van het algemeen-bestuur der Vereenigde-Nederlanden, gister avond, ten vijf uren, in 's Gravenhage is aangekomen, en wellicht heden of morgen in deze stad zal arriveren.

De russische generaal Bendendorff is dezen morgen binnen onze muren aangekomen. Op morgen avond zullen deszelfs reguliere kavalerie en deszelfs artillerie zich te Amersfoort bevinden. Deszelfs regementen Kosakken, onder de bevelen van den generaal Staal en van den kolonel Voronichin, zullen Utrecht, en deken den ganschen oosterschen, en de Russen bezielt met de edele geestdrift, om mede te werken tot de bevrijding van Nederland.

Hollanders! vlieg te wapen! laat een en dezelfde geest u bezielen, die, van weder een volk te worden waarvan uwe voorouders waardig te zijn. Het uur is daar, waag het, en u zal overvinden, wat een gansch volk vernag, wanneer alle vreespalen verdoofd door de dapperheid van de vreesloze vaderlandsche zonen. Gedaan in Amsterdam, den 29sten November 1813.

Gister avond ontving men, door den kolonel Rogg van Polderogen, de reeds bekend gemaakte tijding, dat Z. H. DE PRINSE VAN ORANJE, gister ten vijf uren, in 's Gravenhage was aangekomen. Toen de troepen van de heer Canneman, commissaris-generaal tot de zaken der Vereenigde-Nederlanden, uit naam van het algemeen-bestuur, deze belangrijke tijding bevestigden, welke, zoo wij voor ons geheel vaderland als voornamelijk voor deze aloude en eerste stad van hetzelve, van het uiterste gewigt is, waarop ter stond, in tegenwoordigheid van de hooglands- en stads-magistraten, onder de muziek der schutterij en bij het licht van eene menigte flambouwen, de aankomst van ZIJNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID aan het volk werd afgekondigd; hetwelk terstond, op het hooren van deze blijde melding, ZIJNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID, onder het gejuich zijner acclamatien en als uit eene stem, *Souverein en Vorst der Nederlanden* uitroepen heeft.

Welke vreugde nog vermeerderd werd door de hoop, die door den heer Canneman werd gegeven, dat deze stad op het geluk mogt hopen, weldra ZIJNE DOORLUCHTIGE HOOGHEID in hare muren te zullen ontvangen.

Commissarissen-generaal van het algemeen-bestuur der

Vereenigde-Nederlanden, te regeling van ons lands zaken en te Amsterdam en in Noord-Holland. Zoo aanstaand wordt ons door den generaal Kraijenhoff, gouverneur-generaal der stad Amsterdam, de volgende brief, aan zijn Ed. Gestr., door den russischen generaal Bendendorff, geadresseerd, toegezonden. Wij haasten ons, denzelven aan het publiek mede te deelen: Aan zijne excellentie den generaal Kraijenhoff, gouverneur der stad Amsterdam.

MIJN-GENERAAL. Ik heb de eër, UEd. te berigten, dat een detachement van mijne troepen te Muiden is binnengekomen, aldaar een stuk geschut veroverd heeft, en dat het gansche garnizoen, bestaande uit vier-honderd man en twaalf officieren, in onze magt is gevallen; de Hollanders hebben zich bijzonder aan de zijde der Kosakken gedistingeerd. Op dit oogenblik wordt gedurig, aan den kant van Naarden, sterk vuur gehoord. Ik haast mij, UEd. dit gewichtige nieuws te berigten, en verzoek U, hetzelve, zonder verwijl, te Amsterdam, te doen publiceren, alsmede de zijding daarvan terstond aan het bestuur in 's Gravenhage te doen geworden.

Ik heb de eër, met de meeste hoogachting te zijn, Mijn generaal, UEd. Gestr. Dwa. dienstdaag. H. E. N. D. E. N. D. O. N. K. Aldus gepubliceerd in Amsterdam, den 1sten december 1813.

Commissarissen-generaal, J. M. K. E. M. P. E. R. F. A. N. N. I. U. S. S. C. H. O. L. T. E. N. RAPPORT, 1STEN DECEMBER 1813. De admiraal van de Zuyderzee, aan commissarissen-generaal van het algemeen-bestuur der Vereenigde-Nederlanden.

Heden morgen, ten 9 uren, heb ik het volk op de werf en Kattenburg bekend gemaakt, dat ZIJNE HOOGHEID DE PRINSE VAN ORANJE, gister avond, ten vijf uren, in 's Gravenhage is aangekomen, en wellicht heden of morgen in deze stad zal arriveren. Bij die gelegenheid heb ik de vlaggen van alle onze geallieerden op het magazijn doen afsteken, namelijk: bij de hollandsche, de engelsche, russische, prussische, postenrijksche en zweedsche vlaggen; zoo, als dezelve opgingen, weergaafde de lichte van het getoep van *Leve de PRINSE VAN ORANJE, bij moer Koning van de Holland*; dit geroep heeft niet opgehouden, voor dat ik op 's volks verlangen, eene oranje vlag op de Kattenburgerbrug heb doen afsteken, op hetzelfde moment arriveerde er 150 man van de vloot van Texel, en rapporteerden, dat de admiraal de Ruyter in het fort de Sallé heeft opgesloten, en welke matrozen dezelve gevoels als het volk aan de werf aan den dag legden.

G. V. E. R. D. O. R. E. N.

Heden verneemt men, dat de groote fransche batterij aan de Buitensluis, door eenige gewapende boeren en burgers is veroverd, en dat Vlissingen gebombardeerd wordt.

Brieven van eergister, van Wageningen, berigten, dat aldaar eenige prussische infanterie gekomen was: Arnhem was nog in de magt der Franschen.

Gedaan binnen Amsterdam, den 1sten december 1813.
M. KEMPER,
F. A. N. T. U. S. S. C. H. O. L. T. E. N.
(Staatk. Regt. Van de Zuidvloed)

1854 275. GRAVENHAGE, den 28 November. 1854
Heden hadden wij het geluk, alhier te zien binnen-
rukken een detachement Kozakken, bestaande uit 75
man, komende van Amsterdam en behoorende tot het
korps, gekommeerd wordende door den heer majoor
Marklay; dezelve waren, laat in den verloop van nacht,
te Elde gearriveerd, alwaar zij mer veel bijdragen
doof de burgers ontfangen zijn. De geestdrijf welke
de ingezetenen bij het inkomen dezer braven aan den
dag segdeff is boven alle beschrijving, en men is bij
deze gelegenheid op nieuw in het geval geweest, op
te merken, dat de dapperste krijgsman in den strijd
veelal de zachtmoedigste in de zamenleving is, daar de
innemendheid der heeren officieren, zoo wel als de uit-
stekende heidschheid der manschap, die binnengekomen
rieden in een hogen graad onderscheidt. 1854 275
Van den Posten.

3. Heden avond, tusschen vijf en zes uren, zijn alhier eenige honderd man engelsche troepen aangekomen, welke te Scheveningen ontscheept waren. Dezelve werden voorafgegaan door eenige vrijwilligers te paard, en door eene groote menigte volks verzeld en gevolgd. In

DORDRECHT, den 29 November.

Gister zijn van hier twee poonschuiten vol krijgsgevangenen en deserteurs, meest brabantische nationale gardes en matrozen van de vloot te Antwerpen, naar Rotterdam vertrokken, die deels van Papendrecht, deels van den Polder en andere buitenposten, op ons eiland hier binnen gebragt waren. Gedurig komen zich, ook van den kant van Gorinchem, als op ons eiland, van den kant van de Lage Zwaluwe, bij gekeele hoopen, deserteurs met geweer en wapenen aanmelden. Volgens hunne rapporten loopen de vijandelijke korpsen, uit duitschers, brabantische nationale gardes, mariniers, enz. zamengeteld, meer en meer uit een, en zoekt elk naar zijn huis of herwaarts te deserteren; en van de deserteurs, die Gorinchem verneemt men nog dit bijzondere, dat het aldaar den vijand aan alles ontbreekt; en waartijl geen wonder is de schepen met ammunitie en levensmiddelen, hem van Antwerpen en elders toegezonden, zijn of worden door de onzen opgeligt en hier binnen gebragt, gelijk in dit oogenblik hier weder een genomen schip met affuichen, enz., gelost wordt, en de requisieten van mogtbehoeften, die door hem hier inden omtrek uitgeschreven waren, en waarop hij gerokend had, zijn niet alleen hier niet geleverd, maar worden ook op de dorpen in den Alblasserwaard geweigerd. Nu en dan doet de vijand pogingen, van daars met geweld te halen, maar met weinig vrucht; zaterdag had de vijand een detachement naar Sliedrecht doen vertrekken, om aldaar eenig mec op te ligten, wat kon steek en vijf varkens vinden, en deze liet hij, op aanadering eener patrijllier van den kant van Papendrecht, weder in den loop, met overhasting de vlugt nemende. Volgens zekere berichten, is een aanzienlijk korps Ko-vakken, op zoocman, begroot, bij Huissen over den Rijnsgaan, en in de Betuwe voortgerukt, ten einde aan het fransche garnizoen, dat zich nog in Arnhem bevindt, den aftogtraf te snijden.

1859 DORSTEN (Hf. Kessel), dem 22. November 1859

Het doortrekken van geallieerde troepen door onze stad en den omtrek gaat zonder ophouden voort. Meer dan 30,000 man zijn, sedert eenige dagen, hier en in de nabijheid gepasseerd, zoo wel infanterie als cavalerie. Harre schoone houding en goet gedrag wordt algemeen bewoond. Bij Wezel vallen getuigen nog te zien de Fransche, Russische en Pruisische troepen, doorporend gesechten voor, waarbij de Franschen telkens tot opderhun geschoot worden terug gedreven. Naar men verneemt, zouden de geallieerden het fort Kassel; bij Mentz, genomen en bezet hebben. De graaf St. Prier heeft, bij eene publicatie van

den 15. dezer, die hier afgekondigd is, aan de ingezonden bekend gemaakt, dat de geallieerden het groot-hertogdom Berg en de stad Dusseldorp bezet hebben, en dat voortaan alle verstandhouding met den vijand op doodstraffe is verboden.

Een bericht uit Zwaben, zonder dagteekening, zegt, dat ook Zwitserland tot het grootte bondgenootschap is toegetreden. Wordt deze tijding gegrond bevonden, dan is dezelve meer waardig, dan twee gewonnen veldslagen. Met het militaire bezit van Zwitserland en Tyrol zijn niet alleen het Zuider-Duitschland en Opper-italie tegen elken aanval van een fransch leger gedekt; maar dan heeft men zelfs ook eenen hoofdstad tot het binnenste van Frankrijk. Alle zijne vooraan liggende vestingen, zouden dan als omgetrokken zijn, en een leger, dat uit Zwitserland in Frankrijk drong, en door een ander langs den Moesel opwaarts opererend leger, ondersteund werd, zou Frankrijk aan meer dan eenen kant zeer gevaarlijk kunnen naderen. Voort het overige is in allen gevalle de jura veel gemakkelijker over te klauteren, dan de Alpen.

(Dagblad van de Westeraars.)

HANOVER, den 3. November.

Heden is het volgende bekend gemaakt:

Echt bericht, van een ooggetuigen, omtrent de gebeurtenissen bij den terugtocht van het fransche leger, over de bruggen van den Unstrut, op den 22. 23. en 24sten oktober.

Bij het gebeurtenissen aan den Unstrut, in de jongst verloopene dagen, streed niet alleenlijk de krijgskunde met hare gewone werktuigen, kogels, zwaarden en vuurmonden, tegen de Franschen, maar ook de elementen lieten niet na, tot de vrijheid van Duitschland het hunne toe te brengen, waardoor dan ook de vijands velds op het verschrikkelijkst vergroot werd. Zijn moedlot aan dezen vloed is een tegenstuk van de gebeurtenissen aan de Berezina, in het vorige jaar.

Toen de beide bruggen over de Saale, bij Weissenfels, als ook over den Unstrut, in behoeftigen staat gesteld waren, deed Napoleon eene ongelofelijke massa zwaar en ligt geschut, kavalerie en infanterie, in versnelde marschen, over de brug trekken, om zich een weg naar Erfurth te banen. Het geallieerde leger had deszelfs positie op verscheiden punten bij Freiberg en de ommesloten. Met het aanbreken van den dag stonden beide de legers in slagorde; de vreeslijkste strijd werd toen door de bondgenooten op verscheiden punten geopend. De verschrikkelijkste kanonnade, die men zich verbeelden kan, begon omstreeks 8 uren des morgens, en tegen 3 uren na den middag werden de Franschen geslagen; alles, wat in staat was, zich te redden, trachtte den weg naar de brug te bereiken; doch het dringen en de van alle kanten voorbijvliegende kanon-kogels van de geallieerden hadden eene zoo ontzettende uitwerking op de massa volks, dat alles verplet werd. Onder de bagagie werd de grootste verwarring aangerigt; de paarden braken met hunne wagens door verscheiden nog in orde staande gelederen heen; hergeen de kavalerie der geallieerden zich ten nutte maakte, alles nederhouwende, wat zij bereiken kon. Ploetseling stortten de beide bruggen in, en de stroomende vloed voleinde het werk; een schouwtooneel van de alleruiterste ellende opleverde. Door het verschrikkelijk groot aantal ongelukken, dat in den vloed, deszelfs dood vond, was het water dermate gezwollen, dat het stil stond en buiten deszelfs oever trad. Verscheiden uren ver beneden de strijdplaats dreeven de lijken van menschen en beesten; ook ligt de gapische strek vol gekwetsten en

dooden. Onze dapperen hebben ook alhier als mannen gevochten en den dood gekroond, die hen elk oogeblik van zoo nabij aangaapte.

De zegereekenen bestaan in 120 stukken geschut, mitgaders eene ongehoorde menigte bagagie en ammunitiewagens; het aantal gevangenen wordt op 18 a 20,000 man begroot.

(Staatk. Dagb. van de Zuider-Zee.)

GROOT-BRITTANNIË.

LONDEN, den 24. November.

Gister, dinsdag morgen, ontving de PRINS VAN ORANJE de gelukwenschingen van den russischen ambassadeur en van eene menigte personen van aanzien, en op den dag bezocht Z. H. den spaanschen ambassadeur, lord St. Helene, en vele zijner bijzondere vrienden, om afscheid te nemen. Ten twee uren ging Z. H. naar het kantoor van buitenlandsche zaken, en wachtte, in een der vertrekken, het eindigen van den raad af, waarna hoogstdezelve zich begaf naar het kantoor van den kommandant-en-chef, en hield eene lange bijeenkomst met den hertog van York, bij wien hij dien avond den maaltijd hield; zullende deze stad slechts als een bijzonder persoon verlaten, om naar Holland te vertrekken; terwijl de erfprins, zijn zoon, welke in Spanje bij het leger van den generaal Wellington dient, terug geroepen is, en die, na hier wedergekeerd te zijn, kort daarop mede naar Holland zal oversteken.

Het eerste bataillon veteranen, omtrent 1000 man sterk, is ingescheept, om naar Holland te vertrekken.

De brigade van de garde zal dezen morgen met vliegend vaandel en al de muzik naar Greenwich marcheren, alwaar twaalf-honderd man op de smakken van Berwick worden ingescheept.

Lord Graham zal de expeditie in Holland kommanderen, en de kroonprins van Zweden, die een gesprek met den generaal Walmoden heeft gehad, is met 100,000 man naar Holland op marsch.

De hof-courant van gister behelst dépêches van den admiraal Freemantle, blijkens welke Istrië en Kroatie in opstand tegen Frankrijk waren, en alle de eilanden van de Adriatische-zee ontslagen waren van het juk der vijanden.

Maandag, omtrent middernacht, is de generaal Taylor naar Harwich vertrokken, van waar men meldt tijding te hebben, dat de vloot in Texel met ons eskader zich wilde vereenigen, zoo dat de admiraal Ferrier, die in Hosely-bay lag, met zes linienschepen, de ankers heeft laten slippen en met kracht van zeil naar de hollandsche kust is gesteevend, dus dat wij in weinige uren belangrijk nieuws hebben te wachten.

Alles, wat, maar konde, is sedert gister bezig met inschepen van troepen, ammunitie, enz. voor Holland. De mariniers te Woolwich, die nog kunnen dienen, zijn reeds aan boord, en worden door invaliden afgelost. Even zoo is het in verschillende departementen, en het getal der troepen zal grooter zijn, dan men wel meent; de onderscheiden reguliere regementen, die naar Harwich en Yarmouth marcheren, zijn het 1ste, 2de en 3de van de garde uit Londen, samen omtrent 1850 man, het 35ste voetvolk uit Portsmouth, het 37ste uit Hastings, het 44ste uit Steining, het 58ste uit Hythe, het 55ste uit Windsor, het 56ste uit Horsham, het 69ste uit Woodbridge, het 95ste uit Schorneliffe. Het 1ste bataillon veteranen uit Languard-Fort, samen beloopende omtrent 5000 man, en behalve deze zal er bijna een gelijk getal van de militia bijgevoegd worden. Drie fregatten zijn naar de Schelde gezeld.

(Staatkundig dagblad van de Zuiderzee.)